

الف) تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی

- ۰/۷۵ ۱- شعر عارف چه ویژگی داشت و چه مضمون‌هایی را زیبا و پرشور می‌خواند؟
- ۰/۲۵ ۲- شعر دوره معاصر را بیشتر به عنوان می‌شناسیم .
- ۰/۵ ۳- مهم‌ترین حادثه ادبی در دوره دوم شعر معاصر چیست؟
- ۰/۵ ۴- غزل حماسی انقلاب تلفیق چیست؟
- ۰/۵ ۵- اندیشه حاکم بر داستان‌های دهه اول پس از پیروزی انقلاب چیست؟
- ۰/۷۵ ۶- شاعران عصر انقلاب در چه قالب‌هایی طبع آزمایی کردند؟ (سه مورد)
- ۰/۷۵ ۷- هر یک از جمله‌های زیر مربوط به کدام سطح از ادبیات معاصر قبل از انقلاب است؟
- الف) گرایش به سمبل و نماد در تصاویر شعری بیشتر می‌شود.
- ب) موضوع شعر محدود نیست و بسیار تنوع دارد و شاعر برای انتخاب موضوع آزاد است.
- پ) دست شاعر برای استفاده از همه واژه‌ها باز است.

ب) زیبایی‌شناسی

- ۰/۵ ۸- کدام بیت تلمیح و کدام یک تضمین دارد:
- الف) یوسف صدیق (ع) در خشکسالی مصر سیر نخوردی تا گرسنگان را فراموش نکند.
- ب) بیداری زمان را با من بخوان به فریاد / و مرد خواب و خفتی / «رو سر بنه به بالین ، تنها مرا رها کن»
- ۰/۵ ۹- در بیت زیر چه واژه‌هایی مراعات نظیر به وجود آورده‌اند:
- حافظ از باد خزان در چمن دهر مرنج
فکر معقول بفرما گل بی‌خار کجاست
- ۰/۵ ۱۰- در لغت به معنی «کشیدن» کمان است و در اصطلاح بدیع زیاده‌روی در توصیف یا مدح و ذم را گویند.
- الف) حسن تعلیل ب) اغراق پ) ایهام
- ۰/۵ ۱۱- برای «باریدن باران» یک دلیل زیبا و شاعرانه بیان کنید.
- ۰/۵ ۱۲- آمیخته شدن حواس را در متن زیر بیابید و بگویید باعث به وجود آمدن چه آرایه ادبی شده است:
- با من بیا به خیابان / تا بشنوی بوی زمستانی که در باغ رخنه کرده
- ۰/۷۵ ۱۳- با توجه به بیت «اظهار عجز پیش ستمگر ز ابلهی است / اشک کباب باعث طغیان آتش است»:
- الف) چگونه شاعر در مصراع دوم زیبایی‌آفرینی کرده است؟
- ب) شاعر با بیان این مطلب چه آرایه‌ای پدید آورده است؟
- ۰/۷۵ ۱۴- ایهام را در بیت زیر بیابید و هر دو معنی آن را بنویسید:
- ز گریه مردم چشم نشسته در خون است
ببین که در طلبت حال مردمان چون است

۰/۷۵	<p>کو قسم چشم؟ صورت ایمانم آرزوست ندید اندر جهان تاراج غم را دلَم افسرده در این تنگ غروب خرم کند چمن را باران صبحگاهی</p>	<p>۱۵- چشم گیرترین آرایه را در هر بیت بیابید و بنویسید: الف) گوشم شنید قصه ایمان و سست شد ب) چو سرو از راستی برزد علم را پ) می تراود ز لبم قصه سرد ت) اشک سحر زداید از لوح دل سیاهی</p>
۱	<p>از آن می گنجد در آن کین کس</p>	<p>۱۶- حسن تعلیل را در بیت زیر توضیح دهید: دلَم خانه مهر یار است و بس</p>
۰/۵ ۰/۵	<p>آن را که نیست عالم غم، نیست عالمی جانب من جانب بی جانبی</p>	<p>۱۷- در کدام بیت تضاد و در کدام یک تناقض وجود دارد: الف) شادی ندارد آن که ندارد به دل غمی ب) هر پرنده می رود زی جانبی</p>
۰/۵ ۱ ۰/۲۵ ۲ ۱ ۱ ۰/۲۵	<p>۱۸- شعر زیر در چه قالبی سروده شده است؟ یکی از ویژگی های این شعر را بنویسید: «نفسم را پر پرواز توست / به دماوند تو سوگند، که گر بگشایند / بندم از بند، ببینند که، آواز از توست / همه اجزایم با مهر تو آمیخته است.»</p> <p>۱۹- پس از تعیین پایه های آوایی و وزن، نام بحر بیت زیر را بنویسید: تو از هر در که باز آیی بدین خوبی و زیبایی دری باشد که از رحمت، به روی خلق بگشایی</p> <p>۲۰- تکرار رکن «فاعلاتن» به چه بحری است؟</p> <p>۲۱- شعر زیر را تقطیع کنید، وزن آن را بنویسید و یک اختیار شاعری وزنی در آن بیابید. یاد باد آنکه ز ما وقت سحر یاد نکرد به وداعی دل غم دیده ما شاد نکرد</p> <p>۲۲- در کدام بیت اختیار شاعری «ابدال» و در کدامیک اختیار شاعری «قلب» وجود دارد: الف) چو بشنوی سخن اهل دل نگو که خطاست ب) نماند تیری در ترکش قضا که فلک سوی شناس نی ای جان من خطا این جاست سوی دلَم به سر انگشت امتحان نگشود</p> <p>۲۳- در بیت زیر یک اختیار زبانی و یک اختیار وزنی بیابید. نماند تیری در ترکش قضا که فلک سوی دلَم به سر انگشت امتحان نگشود</p> <p>۲۴- اگر یک هجا از رکن پایانی حذف شود، نامیده می شود.</p>	<p>پ) موسیقی شعر</p>

ت) نقد و تحلیل نظم و نثر

۱/۵ ۲۵- شعر پروین اعتصامی را در سه سطح فکری، ادبی و زبانی تحلیل کنید:

محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت / مست گفت ای دوست این پیراهن است افسار نیست
گفت مستی زان سبب افتان و خیزان می‌روی / گفت جرم راه رفتن نیست ره هموار نیست
گفت می‌باید تو را تا خانه قاضی برم / گفت رو صبح‌آی قاضی نیمه‌شب بیدار نیست
گفت دیناری بده پنهان و خود را وارهان / گفت کار شرع کار درهم و دینار نیست

۲۶- با توجه به شعر احمد شاملو:

« پر پرواز ندارم، اما / دلی دارم و حسرت درناها / و به هنگامی که مرغان مهاجر / در دریاچه ماهتاب پارو می‌کشند /
خوشا رها کردن و رفتن / خوابی دیگر / به مردابی دیگر / خوشا پر کشیدن، خوشا رهایی / خوشا اگر نه رها زیستن،
مردن به رهایی »

الف) قالب شعر را تحلیل کنید. / ب) یک ویژگی ادبی را در شعر بنویسید.
پ) ویژگی زبانی را در شعر بالا بررسی کنید. / ت) فکر مسلط بر فضای شعر را بنویسید.

۱/۵ ۲۷- با توجه به متن زیر:

... پزشک حاضر در استخبارات تا فهمید ما اسیر ایرانی هستیم از همان جلوی در برگشت و ما ماندیم و تحمل زخم‌هایی
که در آن زندان‌های مخوف، هیچ مرهمی برایشان پیدا نکردیم. تیری که به کتف راستم خورده بود، بدجایی قرار داشت
و پس از بازگشت از اسارت هم دکترها نتوانستند آن را خارج کنند. این مهمان ناخوانده بیشتر از سی سال است که با من
است. ما در دوران اسارت روزهای خیلی سختی را گذرانیدیم، اما اگر در حال حاضر هم به ما بگویند باید عازم دفاع از حرم
اهل بیت (ع) شوید، بدون تردید جزء نخستین افراد خواهیم بود.

الف) قالب متن بالا چیست و در کدام سطح قرار می‌گیرد؟ / ب) متن را از لحاظ سطح زبانی بررسی کنید.
پ) فضای فکری حاکم بر متن بالا را بنویسید.

پاسخ کارآزمون

درس : علوم و فنون ادبی (۳)

رشته : کلیه رشته‌ها

تشریح از : خدیجه دهنمکی

- ۱- سادگی و دور از پیچیدگی ، وطن دوستی و ستیز با نادانی
 ۲- شعر نو
 ۳- تشکیل اولین کنگره و نویسندگان در تیر ماه ۱۳۲۵
 ۴- تلفیق بعد زمینی (در حماسه) و آسمانی (در عرفان)
 ۵- ابتدا سیاسی بودن و در مرحله بعد اجتماعی بودن آن
 ۶- علاوه بر شعر سنتی به ویژه غزل ، مثنوی ، رباعی و دو بیتی در قالب‌های نو ، مانند نیمایی و سپید طبع آزمایی کرده‌اند.
 ۷- الف) ادبی (ب) فکری (پ) زبانی

- ۸- الف) تلمیح (ب) تضمین
 ۹- خزان - چمن - گل - خار
 ۱۰- (ب)
 ۱۱- برای دوری از یار ، ابرها می‌بارند (یا هر مورد درست دیگر)
 ۱۲- حس آمیزی
 ۱۳- الف) به کار بردن تمثیل (ب) اسلوب معادله
 ۱۴- مردمان ایهام دارد : (۱) انسان‌ها (۲) مردمک‌های چشم
 ۱۵- الف) استعاره و تشخیص (ب) حسن تعلیل (پ) حس آمیزی (ت) استعاره مکنیه
 ۱۶- علت کینه نداشتن دل را ، عشق یار بیان کرده است.
 ۱۷- الف) تضاد (ب) تناقض
 ۱۸- قالب شعر نو و نیمایی است. ویژگی آن کوتاه و بلند شدن مصراع‌ها و مشخص نبودن جای قافیه است.
 ۱۹- بحر : هزج

ت از هر در	ک با زایی	ب دین خو بی	یو زی با بی	پایه‌های آوایی
د ری با شد	ک از رح مت	ب رو ی خل	ق بگ شا بی	
مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	وزن واژه

۲۰- رمل

۲۱-

یاد با دان	ک ز ما وق	ت س فر یا	د ن کرد
- - U -	- - U U	- - U U	- U U
ب و دا عی	د ل غم دی	د ی ما شا	د ن کرد
- - U U	- - U U	- - U U	U U U
فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلن

اختیار شاعری وزنی : در رکن اول مصراع اول فاعلاتن به جای فعلاتن آمده است.

۲۲- الف) ابدال (ب) قلب

۲۳- اختیار زبانی : همزه « انگشت » حذف شده است. اختیار وزنی : در مصراع اول هجای پنجم « ری » ابدال است.

۲۴- محذوف

۲۵- سطح فکری : خفقان و ظلم در جامعه - نبودن آزادی - نامساعد بودن اوضاع اجتماعی - غفلت حاکمان و بی خبری آنان از اوضاع جامعه

سطح ادبی : قالب قطعه - به کار بردن مناظره - مراعات نظیر سطح زبانی : به کار بردن واژه‌های ساده و قابل فهم

۲۶- الف) قالب شعر سپید است و تخیل شعری دارد. (ب) پاروکشیدن مرغان : تشخیص و استعاره مکنیه

(پ) واژه‌ها و ترکیبات امروزی و جدید وارد شعر شده است. سادگی و روانی زبان شعر و جمله‌بندی ساده آن مشخص است.

(ت) رهایی و آزادی

۲۷- الف) خاطره در قالب داستان بیان شده است و در سطح ادبی جا می‌گیرد.

(ب) ساده و روان و به دور از پیچیدگی است.

(پ) بیان ظلم‌ها که به اسیران ایرانی در عراق شده است.